การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ความคิดเห็นของผู้เข้ารับอบรมต่อการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการส่งเสริมการปลูกกล้วยจากการ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดนครราชสีมา (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

Opinion of the training course to promote cultivation of banana tissue culture to grow by Nakhonratchasima Agricultural Extension and Development Center (Plant-Tissue Culture)

วิลาสินี จันทรา (Vilasinee Juntra)* เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (Benchamas Yooprasert)** จินดา ขลิบทอง (Jinda khlibtong)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม (2) ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการจัดฝึกอบรม และ (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจัดฝึกอบรม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการ ส่งเสริมการปลูกกล้วยจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดนครราชสีมา (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ปี 2556 จำนวน 300 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 172 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เก็บรวบรวม ข้อมูล โดยใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.55 ปี ครึ่งหนึ่งจบ การศึกษาชั้นประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส มีจำนวนสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย 4.44 คน โดยส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก มีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 121,757.89 บาทต่อปี มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 28.50 ไร่ เกือบทั้งหมดมีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเองและตั้งอยู่ในอำเภอตามภูมิลำเนา ส่วนมากเป็น อาสาสมัครเกษตร ทราบข้อมูลข่าวสารและสมัครเข้าร่วมโครงการผ่านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยส่วนใหญ่ ไม่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรนี้มาก่อน (2) ความคิดเห็นต่อการจัดฝึกอบรมในภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรม เห็นด้วยระดับมาก เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ การใช้โสตทัสนูปกรณ์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการบรรยาย และผู้ เข้ารับการอบรมก็มีความพึงพอใจต่อการจัดฝึกอบรมในระดับมาก (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ระบุว่าขั้นตอนในการลงทะเบียนและรับสมัครเข้ารับการฝึกอบรมยุ่งยาก ใช้เวลานาน การ ประชาสัมพันธ์โครงการไม่ทั่วถึง และได้เสนอแนะว่าควรมีการจัดให้มีการไปศึกษาดูงานเพิ่มเติมในหลักสูตร และควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ชัดเจนและทั่วถึงมากขึ้น สถานที่ฝึกอบรมไม่ควรอยู่ห่างไกลจนเกินไป คำสำคัญ การจัดฝึกอบรม การส่งเสริมการปลูกกล้วย การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา

อาชีพการเกษตรจังหวัดนครราชสีมา (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

^{*} นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pat_puem@hotmail.com

^{**} รองศาตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช mailto:agashben@stou.ac.th

^{**} รองศาตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช arkjin@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this study were to study (1) basic social and economic information of the participants; (2) the participants' opinion toward the training course; and (3) the problems and suggestions about the training course.

The populations in this study were farmers or general public who participated in The Training Course of Banana Plantation Extension by Tissue Culture, by Nakhonratchasima Agricultural Extension and Development Center (Plant-Tissue Culture) in 2013. 172 samples were selected by using stratified random sampling methodology. The data were collected by using interview form. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, and standard deviation.

The findings of this study were as follows: (1) Most of the samples were male, their average age was 49.55 years, half of them educated primary level, their marital status was married, their average family member was 4.44 people, most of samples were farmers, their average annual income was 121,757.89 Baht, their average plant area was 28.50 Rai, most of the samples had their occupied area in native habitat, most of the samples were agricultural volunteer, the samples knew information and applied for the training course from the agricultural extension officers, and most of them has never participated in training course before; (2) the overall opinion of the participants about the training course was at higt level, and the most agreed one was the use of audio visual aids and multimedia with the lecture, and the training course satisfied the participants at hight level; (3) for the problems and suggestions, it was found that the procedure of registration and applying were complicated, taken too long time, and the training course public relations was not extensive. For their suggestions, the participants suggested that should have additional observe activities about the training course, Publicity should be the training course clearly and thoroughly, and the training place should not be too far.

Keywords: The Training, Banana Plantation Extension, Tissue Culture, NakhonRatchasima Agricultural Extension and Development Center (Plants-Tissue culture)